

B R NC BÖLÜM

G R

Ta ımalı ilkö retim, nüfusu az ve da ınık yerle im birimlerinde, ilkö retim okulu bulunmayan ya da birle tirilmi sınıf uygulaması yapan ilkö retim okullarındaki ö rencileri, merkezi konumdaki bir ilkö retim okullarına günü birlik ta ımak ve böylece ö rencileri fırsat e itli inden yararlandırmak ve onlara daha nitelikli ö renim olana ı sa lamak amacıyla yapılan bir uygulamadır (MEB 2001: 4).

Aynı zamanda ta ımalı ilkö retim, birle tirilmi sınıflardaki ö rencilerin ba ımsız sınıflarda daha nitelikli e itim görmesini sa lamak amacıyla ba latılmı tır. E itim süreci, toplumsal bir süreçtir ve ki inin geli imini seçilmi ve kontrollü bir çevre etkisi ile sa lar. Bir ba ka deyi le ise e itim; bedensel, duygusal, zihinsel ve toplumsal yönden geli imin ba lı bulunan topluma en uygun ekilde gerçekleştirilmesidir.

Birle tirilmi sınıf uygulamasının uzun yıllar ülkemizde uygulanması ve halen örneklerinin günümüzde de devam etmesi, bu okullar hakkında çe itli bilimsel çalı maların yapılmasına neden olmu tur. Çalı maların sonuçları bu okullardaki ba arısızlıkla ilgili bazı sonuçlar ortaya koymu tur. Tekı ık (1968) ba arısızlı ın nedenlerini öyle sıralamaktadır:

- ö retmenlerin dersleri iyi planlayamaması
- yöntem teknik belirsizli i
- ö retmen adaylarının birle tirilmi sınıfı idare edecek ekilde yeti tirilemeyi i
- tefti sistemindeki bozukluk
- ö renci sayısının çoklu u bazen de ö renci sayısının yetersizli i
- bina ders ve araç-gereç yetersizli i
- çevresel faktörler
- ö renci devamsızlı ı.

Uzun yıllar, küçük yerle im birimlerindeki bu uygulamaya dönük programlar düzenlenememi , ba ımsız sınıf programının birle tirilmi sınıflarda da uygulanması öngörölmü tür. Birle tirilmi sınıf uygulamasına yönelik bir okul programı modeli de geli tirilememi tir. Küçük yerle im birimlerine okullar açılması veya kırsaldan kente

göç nedeniyle bazı köy okullarının boş olması, bu okulların tüm sınıflarında 10-15 ki ilik öğrenci mevcudu ile eğitim-öğretim sürdürülmesi sonucunda; öğrenci azlığı nedeni ile okulların kapanması, okul binalarının atıl hale gelmesine neden olmuştur (Altunsaray 1996: 1).

Birleştirilmiş sınıf uygulamasının bulunduğu okullarda yaşanan bu tür sorunlar ve okul bulunmayan, nüfusu az ve dağınık yerleşim birimlerindeki öğrencilerin nitelikli eğitime kavuşturulamaması nedeniyle, eğitimde fırsat ve olanak eşitliği sağlanamamaktadır. Bu nedenle, öğrencilerin merkez olarak seçilen ilköğretim okullarına günü birlik taşınması modeli (taşınmalı ilköğretim) oluşturulmuştur.

Taşınmalı ilköğretim, 1989-1990 eğitim-öğretim yılında Kırıkkale’de üç, Kocaeli’de iki olmak üzere toplam beş merkezde denenebilir uygulanmış, uygulamanın başarılı görülmesi üzerine, 1990-1991 öğretim yılından itibaren Antalya, Çankırı, Konya, Van, Balıkesir, Çanakkale, Eskişehir, Kırklareli ve Kocaeli illerinden seçilen 77 merkezde uygulama sürdürülmüştür.

Sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim uygulamasına geçildiği 1997-1998 öğretim yılında 72 ilin 740 ilçesine başlı 18.213 okul ve yerleşim biriminden 281.833 öğrenci 4.804 merkez okula taşınmıştır. 2010-2011 öğretim yılında ise 81 ilin 802 ilçesine başlı 36.208 okul ve yerleşim biriminden 687.056 öğrenci 5.852 taşınma merkezi ilköğretim okuluna taşınmıştır (MEB, 2010-2011).

Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, taşınmalı eğitim sonucunda; öğretmenlerin emeklerinin karşılığını görebilmeleri, derslerini daha planlı öğleyebilmeleri ve daha sosyal bir ortamda olmaları sonucunda moral ve güdülerinin arttığını, öğrencilerin ise ayrı sınıflarda ve daha iyi bir ortamda eğitim görmeleri nedeniyle kısa sürede okumayazmayı öğrendikleri, bilgi, beceri, ders araç-gereçlerini kullanma gibi davranışlarında büyük bir gelişme olduğunu ve öğrencilerin Türkçeyi daha iyi kullanmaya başladıklarını belirtmiştir.

Sosyal ve kültürel açıdan taşınmalı ilköğretim kapsamına alınan öğrencilerin davranışlarında ilk günlerde uyumsuzluk ve çekingenlik gözlenmiş de, kısa sürede okul ve çevreye uyum sağladıkları, kendilerine güvenlerinin arttığını, grup çalışmalarını ve diğer eğitimel etkinliklere daha çok katıldıkları, ayrıca öğrencilerin temizlik, giyim ve görgü kurallarına uyma alışkanlığını kazandıkları, okul kurallarına uymada daha dikkatli davrandıkları, toplumda nasıl yaşaması gerektiğini daha kolay öğrendikleri gözlenmiştir. Ekonomik açıdan ise öğretmen istihdamında, öğrencisi taşınan okulun elektrik, su, ısınma, personel, bakım-onarım, araç-gereç ve donatım giderleri

konularında önemli tasarrufların yapılması gibi büyük yararlar sağlandı ı sonucuna varılmıştır (MEB 2005: 18-20).

Zorunlu eğitimin 8 yıla, ardından 12 yıla çıkarılması, Türkiye'nin kalkınmasında sanayilemenin temel unsuru olan bilgi, beceri ve iş alı kanlıklarına sahip, yüksek verim sağlayacak nitelikli insangücünün yetiştirilmesi için bir gerekliliktir. Bireylerin bilgi ve becerisi, ekonomik başarının temelidir. Eğitim, bir taraftan genç insanlara iyi bir vatandaş olma ve başarılı bir meslek yolu hazırlamaktadır. Nitelikli insangücü gereksiniminin karşılanması, dışa açılma ve uluslararası rekabet gücünü artırma çabası içinde olan Türkiye için iyi eğitim almış bireylerin yetiştirilmesi ya da önem taşımaktadır.

1.1. Problem

Türk ulusal eğitim sisteminin giderleri, merkezi yönetim bütçesiyle karşılanmaktadır. Taahhütlü ilköğretim uygulaması, öğretmen, bina, yemek ve taşıma giderleri açısından incelenmek zorundadır. Taahhütlü ilköğretim okullarının işletilebilmesi için gerekli gelir kaynaklarının neler olduğu ve bu gelirlerin yeterli olup-olmadığına ilişkin Türkiye'deki araştırma sayısı çok azdır. Hele hele Denizli ilinde hiç yoktur.

Bu alanda araştırmanın olmaması, politika belirleyicileri ve karar vericileri aşırmaktadır. Aynı zamanda, ulusal eğitimin temel ilkelerine ulaşılmasını zorlaştırmaktadır. Elde edilen veriler de, çoğu zaman gerçeği yansıtmamaktadır. Aynı alanda çalışan okulların verileri arasında çok büyük farklar görülebilmektedir.

Denizli ili Honaz ilçesinde yedi yıllık taahhütlü ilköğretim maliyetinin değerlendirilmesi ve yapılan uygulama, gereksinimleri karşılamakta mıdır?

Alt Problemler:

- Honaz ilçesindeki taahhütlü ilköğretimde sayısal gelişme nasıl olmuştur?
  - Kaç köy okulu taahhütlüdür?
  - Taahhüt merkezi olarak kabul edilen kaç okul vardır?
  - Kaç öğrenci taahhütlüdür?
- Taahhütlü ilköğretimin maliyeti nedir?

1.2. Amaç

Bu ara tırmada, 2007-2008 ö retim yılından 2013-2014 ö retim yılına kadar olan 7 yılda, Denizli ili Honaz ilçesindeki ta ımalı ilkö retime ili kin veriler derlenmi ve yorumlanmı tır. Bu ba lamda, Honaz ilçesindeki ö rencilerin ne kadarının ta ımalı ilkö retimden yararlandı ı ve ta ımalı ilkö retimin gereksinimi kar ılama düzeyinin ne oldu u ortaya konulacaktır.

Ayrıca, ta ımalı ilkö retimin niteli inin arttırılması için önerilerde bulunulmu tur. Ta ımalı ilkö retimin maliyetinin ne kadar oldu u ortaya konulmu tur.

1.3. Önem

Türkiye, da ınık bir yerle im yapısına sahiptir. Bu co rafi yapı içerisinde her yerle im birimine zorunlu e itime yanıt verebilecek sayıda okul yapmak, ders araç-gereci sa lamak ve yeterli sayıda ö retmen görevlendirmek çok güçtür. Tüm bu nedenlerle ülke çocuklarının e itim gereksinimlerine yanıt verebilmek için en uygun yöntem olarak “ta ımalı e itim sistemi” belirlenmi ve uygulamaya konulmu tur.

1989-1990 ö retim yılından bu yana ta ımalı ilkö retimin olumlu ve olumsuz yönleri oldu u ku kusuz ortadadır. Bu konuda farklı belgelerde farklı ara tırmalar yapılmı tır. Bu ara tırmalar ne kadar fazla bölgeye yayılırsa, uygulamaların sonuçları tam olarak belirlenebilir. Ve böylece çözüm gerektiren noktalarda çalı malar yayılıp, daha iyiye ula abilir.

Beklentilerin ve amaçların istenilen düzeyde olabilmesi için, planlı, programlı, yönetimli ve kontrollü uygulamalar yapılması arttır. “Ta ımalı lkö retim” de sistem içerisindeki bir uygulama oldu una göre ara tırmanın ayrıntılarından önce Milli E itim Bakanlığı’nın uygulama basamaklarının ve dikkat edilen hususların gözden geçirilmesi uygun olacaktır. Bu ara tırma da ta ımalı e itimin uygulanı ını, uygulama sırasındaki olumlu ve olumsuz yönleri incelemesi yönünden önem ta ımaktadır. Bu ara tırma ile ula ılan sonuçlar, uygulama ile ilgili kurum ve ki ilere örnek olu turabilecek ve uygulamanın geli tirilip daha yararlı hale getirilmesi daha yarlı hale getirilmesi için katkı sa layabilecektir.

1.4. Sayıtlar

- Honaz ilçe milli e itim müdürlü ünün e itim-ö retim ubesi kayıtlarında olan ta ımalı e itim ile ilgili dosyalar bu ara tırma için yeterlidir.
- Bu ara tırma sürecinde görü ülen ki iler (veli, ö renci, ö retmen, okul yöneticisi vb) ta ımalı e itime ili kin görü lerini gerçekçi ve samimi bir biçimde belirtmi lerdir.

1.5. Sınırlılıklar

- Ara tırma, Denizli linin Honaz ilçesinde yapılmı tır, di er ilçeleri kapsamamaktadır.
- Ara tırmada, 2007-2008 e itim-ö retim yılından 2013-2014 e itim-ö retim yılına kadar olan 7 yıl ele alınmı , di er yıllar alınmamı tır.
- Ara tırma, yalnızca ta ımalı kapsamındaki ilkö retim okullarını kapsamakta, di er okul türlerini kapsamamaktadır.

1.6. Tanımlar

Ta ımalı ilkö retim: Nüfusu az ve da ınık yerle im birimlerinde, ilkö retim okulu bulunmayan ya da birle tirilmi sınıf uygulaması yapan ilkö retim okullarındaki ö rencileri, merkezi konumdaki ilkö retim okullarına günübirlik ta ımaktır (MEB 2000: 2).

Birle tirilmi Sınıf: Birle tirilerek bir derslikte tek ö retmen tarafından okutulan birden fazla sınıftır (MEB 2000: 2).

İkö retim Okulu:1997-1998 ö retim yılından 2011-2012 ö retim yılına kadar kesintisiz sekiz yıl süreli olan e itim düzeyidir.

Ta ıma Merkezi Okulu: Çevre köylerdeki ö rencilerin kolayca ula abilece i konumda olan, di er bir deyi le dolmu ların kolayca ilerleyebildi i yola sahip olan yerle im yerlerindeki okullardır (Tuzcu, 2014: 41).

K NC BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE ve LG L ARA TIRMALAR

Bu bölümde, ta ımalı e itim, ta ıma merkezi okul, ta ınan köy okulu, ta ıma merkezi okulunun özellikleri, ta ınacak okulun veya yerle im biriminin özellikleri, ta ımalı e itim ile ilgili görü ler, ta ımalı e itimin yararları ve ta ımalı e itimde kar ıla ılan sorunlar ilgili önceden yapılmı alan çalı malar verilmektedir.

2.1. Kuramsal Çerçeve

Ulusal e itim sistemi, tüm yurtta ları bilgi ve teknoloji ça ının güçlükleriyle ba edebilen, ele tirel dü ünebilen, problem çözüme becerileri geli mi , demokratik de erlere saygılı, sorumluluk duygusu yüksek, Atatürk ilke ve devrimlerine ba lı bireyler olarak yeti tirmeyi amaçlamaktadır. İlkö retim (ilkokul+ortaokul) ve ortaö retim okulları bu amaçları gerçekle tirmekle görevli zorunlu e itim kurumlarıdır ve süresi 12 yıldır. Zorunlu e itimin kapsamının geni lemesi do al olarak ta ımalı e itim uygulamasının da kapsamının geni lemesine neden olacaktır.

Ta ımalı e itim uygulamasında ö renciler, kendi köylerinden-kasabalarından merkezi konumdaki di er köylere-kasabalara günübirlik dolmu larla ta ınmaktadır. Bu ö rencilerin ula ım ve ö le yeme i MEB tarafından kar ılanmaktadır. Ta ımalı e itim uygulamasının kapsamı gittikçe geni lemekte, etkisi de artmaktadır.

Ta ımalı ilkö retim, nüfusu az ve da ınık yerle im birimlerinde, ilkö retim okulu bulunmayan ya da birle tirilmi sınıf uygulaması yapan ilkö retim okullarındaki ö rencilerin, ta ıma yoluyla merkezi ilkö retim okullarına günü birlik ta ınarak ö rencileri fırsat e itli inden yararlandırmak ve onlara daha nitelikli ö renim olana ı sa lamak amacıyla yapılan bir uygulamadır (Ta ımalı İlkö retim Uygulaması Yönergesi, Ankara, 1994).

Türkiye'de e itimin yaygınla tırılmasının gereklili i, yerle im birimlerinin da ınık olması, iç göçler nedeniyle bazı yörelerde nüfusun azalması, okulların kapasitelerinin altında çalı ması, ö retmenlerden verimli olarak yararlanılamaması, e itimin niteli inin yükseltilmesinin gereklili i, maliyetlerin azaltılmasını sa lama,

fırsat e itli inin sa lanmasının zorunlulu u ta ımalı e itimi gereksinim haline getiren nedenlerdir.

Bu amaçla, Milli E itim Bakanlı ı İlkö retim Genel Müdürlü ü'nce 24.06.1994 tarihinde hazırlanan 5959 sayılı Ta ımalı ilkö retim Yönergesi, 4306 sayılı Yasa gere ince zorunlu E itim Uygulamalarının bir uzantısı olarak, E itimde Ç a ı Yakalama 2000 Projesi ile 1998-1999 ö retim yılından itibaren uygulanmaya ba lanmı tır.

Bu uygulamada, karar verici ve aracı olan il milli e itim müdürlükleri, Ta ımalı ilkö retim Yönetmeli i'nde belirtilen esaslar do rultusunda ta ıma kapsamına alınacak yerle im birimleri ile ta ıma merkezi ilkö retim okulları seçimini planlamakta ve ödenek gereksinimini MEB'e bildirmektedir (MEB 2000, 48).

2.1.1. Ö rencisi Ta ınacak Okul ya da Yerle im Biriminin Özellikleri

Ö rencisi ta ımalı ilkö retim kapsamına alınacak olan okul ya da yerle im birimlerinin seçiminde;

1. Öncelikle yatılı ilkö retim bölge okulları ile pansiyonlu ilkö retim okullarına yerle tirilecek ö renciler tespit edilerek ta ınması ekonomik olmayan ve ula ım ko ulları elveri siz olan yerle im birimlerindeki ö rencilerin de bu okullara yerle tirilmesi ve yatılı kapasitesi doldurulduktan sonra ta ıma kapsamına alınacak ö rencilerin planlamasının yapılması.

2. Köy ya da köy altı yerle im birimlerinde okul bulunmaması.

3. Do al afet ya da ba ka nedenlerle okul binasının kullanılmayacak düzeyde hasarlı olması.

4. 1-3. sınıflarda ö renci sayısının 15 den az olması.

5. Köy ve köy altı yerle im birimlerindeki okullarda 4-8. sınıflar için yeterli sayıda derslik bulunmaması ve bu sınıflardaki toplam ö renci sayısının altmı tan az olması.

6. Ö rencisi ta ınacak okul ya da yerle im biriminin ta ıma merkezi ilkö retim okuluna uzaklı ının en az 2,5 km olması.

7. Ta ınan ö rencilerin belediye sınırları dı ında oturuyor olması ya da içinde olmakla birlikte ta ıma merkezli ilkö retim okuluna olan uzaklıklarının 2,5 km'den fazla olması ve il milli e itim müdürlü ünün uygun görmesi özellikleri aranmaktadır.

Bu çözümler bir okulu besleyecek kadar öğrenci oldu unda, okulun açılması toplumsal, ekonomik ve co rafi engeller nedeniyle yatılılık, pansiyon ve yurt hizmetlerine ba vurulması; hızlı göç nedeniyle okullar kapasitelerinin altında çalışılmaya ba landı nda, uygun co rafi ko ullarda öğrencilerin merkezi okullara taşınması ve burada eğitim olanaklarından yararlanmalarının sağlanması büyük bir önem kazanmaktadır.

4306 sayılı yasa gere ince; 6-8. sınıf öğrencileri için taşınmalı ilkö retimin yaygınlaştırılması ve çağ nüfusunun zorunlu ilkö retimden geçirilmesi kararlaştırılmıştır. Zorunlu eğitim çağ ında bulunan çocukların okullaşması yönünden hızlı bir gelişme sağlamak amacıyla yurt genelinde merkezi okulları sayıları artırılarak bu uygulamanın yaygınlaştırılmasına önem verilmektedir (MEB, 2001).

2.1.2. Taşınma Yapılan Merkezi İlkö retim Okulunun Seçiminde Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Öğrencisi taşınacak okul ve yerleşim birimlerine göre daha merkezi durumda olması.
- Bünyesinde en az sekiz derslik bulunması ya da fiziki kapasitenin sekiz yıllık zorunlu eğitime yeterli olması.
- Merkez ilkö retim okulunun bulunduğu yerleşim biriminin, çevre köylere ulaşım olanaklarına sahip, gelişmeye uygun ve nüfusun artıyor olması.
- Öğretmen sayısının ve ders araç ve gereçlerinin yeterli olması.
- Sosyal ve kültürel etkinliklere uygun ortamların bulunması.

Taşınmalı ilkö retim kapsamına alınacak olan okul veya yerleşim biriminin öncelikle yatılı ilkö retim bölge okulu ile pansiyonlu ilkö retim okuluna yerleştirilecek öğrenciler belirlenerek, taşınması ekonomik olmayan veya ulaşım koşulları elverişsiz olan yerleşim birimlerindeki öğrencilerinde bu okullara yerleştirilmesi ve kapasite doldurulduktan sonra taşınmalı ilkö retim kapsamına alınacak olan öğrencilerin planlamasının yapılması gereklidir.

4306 sayılı yasa gere ince 6, 7, 8. sınıf öğrencileri için taşınmalı ilkö retimin yaygınlaştırılması ve çağ nüfusunun zorunlu ilkö retimden geçirilmesi kararlaştırılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü yapılan uygulamaları içinde uygulamanın hedefleri ve uygulamadan beklenen yararları eğitim ve ekonomik açılarından iki ana başlık altında toplayarak şu şekilde açıklamıştır.

2.1.3. Eğitim-Öğretim Açısından Beklenen Yararlar

Taahhütlü eğitimin eğitim-öğretim açısından beklenen bir takım yararları vardır. Bunlar şöyle sıralanabilir:

1. Bu uygulama ile eğitimde fırsat eşitliği sağlanabilir.
2. Öğrencilerin özellikle kızların okula devamı artacaktır.
3. Normal öğretim yapan, ilköğretim okullarının sayıları artacaktır.
4. Bu uygulama ile birleştirilmiş sınıflar programlarından vazgeçilecektir.
5. Uygulamaların yapıldığı yörelerde öğretmen ihtiyacı ortadan kalkacaktır.
6. Küçük yerleşim birimlerindeki öğrencilerin merkezlere getirilmesi ile bu merkezlerdeki sosyal ve kültürel tesislerden yararlanma olanağı sağlanacaktır.
7. Öğrencilerin sosyal ve kültürel yönden daha gelişmiş bir çevreye girmesi ile medeni cesaretleri artacaktır.
8. Öğrenciler temizlik ve görgü kurallarına daha iyi uyum alışkanlığı kazanacaktır.
9. Uygulamanın yapıldığı bölgelerde öğretmen ihtiyacı azalacaktır.
10. Taahhütlü öğrencilerin, merkez okullardaki fiziki olanaklardan yararlanması sağlanacaktır.
11. Öğretmenler merkez okulda karlılıklı etkileyecekler, bu şekilde kaliteli eğitim sağlanacaktır.

2.1.4. Ekonomik Açısından Sağlanması Beklenen Yararlar

Taahhütlü eğitimin ekonomik açıdan sağlanması beklenen bir takım yararları vardır. Bunlar şöyle sıralanabilir:

1. Taahhütlü okula tahsis edilen araç-gereç ve donatım malzemesinin merkez okullara gönderilmesi ile bu malzemeden daha çok öğrencinin yararlanacağı ve büyük ölçüde tasarruf sağlanacağı beklenmektedir.
2. Taahhütlü okulun elektrik, su, onarım ve personel giderlerinden tasarruf sağlanacağı beklenmektedir.

3. Maarif Müfetti lerinin geçici görev yolluklarından tasarruf sa lanacaktır.

4. Ta ımalı lkö retim uygulamasına alınan ve okulu bulunmayan köy, mahalle, kaza ve mezralara okul yapımına gerek kalmayacaktır.

5. Köyünde ortaokul bulunmayan ö renci velilerinin çocuklarını ortaokula göndermek için yapacakları masraflardan dolayı tasarruf sa lanacaktır.

Ta ımalı lkö retim öyle i lemektedir: Az sayıda ö rencisi bulunan köylerden, kolay ula ılabilen merkezi konumdaki köylere, kasabalara ya da ilçe merkezlerine ö renciler ta ınmaktadır. Köylerdeki ö renciler, sabahleyin dolmu lar ile merkezi konumdaki okullara ta ınmakta, ö leden sonra dersleri bitince tekrar köyelerine dönmektedir. Ta ımalı lkö retim, Türkiye’de oldu u gibi dünyanın çe itli ülkelerinde de uygulanmaktadır (Tuzcu 2014, 97).

Milli E itim Bakanlığı 1990-1991 ö retim yılında “ta ımalı lkö retimi” ba latmıştır. Bundaki amaç udur: Nüfusu az ve da ınık köylerde birle tirilmi sınıflarda e itim gören ö rencilerin ba ımsız sınıflı okullara kavu turulması. Böylece zorunlu e itim ça ındaki çocuklar, okulsuz kalmamaktadır. Birle tirilmi sınıflı okullarda, tüm dersleri bir tek ö retmenden almak zorunda olan ö renciler, ta ımalı lkö retim ile dal (bran) ö retmenlerinden ders almaktadır. Böylece e itimde nitelik artırılmaktadır. Çünkü tüm dersleri bir tek ö retmenin veriyor olması, niteli i dü ürmektedir. Zaten bir ö retmenin, tüm derslerde uzman olması beklenemez. Ta ımalı lkö retim, aynı zamanda fırsat ve olanak e itli i sa lamaktadır. Çünkü nüfusu az olan köylerdeki ö renciler tüm dersleri bir tek ö retmenden alırken, il ve ilçe merkezlerindeki ö renciler her dersi dal ö retmeninden almaktadır. Bu da büyük nitelik farkı yaratmaktadır. Tüm ö renciler aynı sınavlara (SBS, TEOG vb) katıldıkları için dal ö retmenlerinden ders alan il ve ilçe merkezlerindeki ö renciler sınavlarda daha ba arılı olmaktadır (Tuzcu 2014, 97).

2.1.5. Ta ımalı E itim ile İlgili Görü ler

Köy okullarında e itimin dü ük nitelikte oldu u ve köy çocukları için üst e itim olanaklarının geli tirilmesinin önem ta ıdı ı, köy okullarının önemli bir sorununun birle tirilmi sınıflarda e itim oldu u, sürekli dile getirilen konular arasındadır. Tek ö retmenli köy okullarından mezun olan çocukların, ehir çocuklarına oranla daha az

ba arılı oldukları Varı (1987) tarafından vurgulanmı tır. Ba aran (1974), Türkiye'nin hem artı yönünden hem de iç göçler yönünden büyük ve hızlı bir nüfus hareketlili i içinde oldu unu, UNESCO'nun kırsal kesimin e itim gereksinimlerini kar ılamak için, merkezi yerle im birimlerinde bölge okullarının kurulmasını önerdi ini belirtmektedir. Ancak uzun yıllar ihmal edilen ilkö retimin özellikle kırsal kesimde yo unla an sorunlarına yalnızca ta ımalı sistemle çözüm bulmak gerçekçi görünmemektedir. Erpolat (1991) ta ımalı ilkö retim uygulamasının küçük yerle im birimlerine gereksiz bina yapımını önledi ini, e itsel anlamda ö rencilerin daha iyi yeti melerinin sa landı ını, merkezi ve donanımlı okul yapımının gerekli oldu unu vurgulamaktadır. Ayrıca Yangın (1991) ta ımalı ilkö retim uygulamasının e itim-ö retim, ö rencinin ba arı durumu, çevreye katkıları ve ekonomik yarar açısından olumlu bir çalı ma oldu unu belirtmektedir.

2.1.6. Ta ımalı E itimde Kar ıla ılan Sorunlar

Da ınık bir yerle ime sahip olan Türkiye'de, ta ımalı ilkö retim uygulamasının gerekli ve yararlı oldu u ortadadır. Ancak bazı sorunlar da ya anmaktadır. Ba lıca sorunlar öyle özetlenebilir:

- Ta ıma merkezlerinin fiziksel durumu ve e itim araç-gereçleri yeterli de ildir (Ergüne ve Altunsaray, 1998).
- Ö rencileri ta ıyan araçların kapasiteleri ve kı ın ısınmaları yeterli de ildir (Ergüne ve Altunsaray, 1998).
- Yöre halkının servis araçlarına binmeleri, çocukların ayakta gidip-gelmelerine neden olmakta, yolların bozuk olması ta ıma i ini aksatmaktadır (Karakütük, 1996: 19).
- Ta ımalı ilkö retim okullarında ta ımalı gelen ö rencilere okula uyumları konusunda yardımcı olabilecek bir rehber ö retmen görevlendirilmemi tir (Karakütük 1996: 20).
- Ta ıma merkezlerine il milli e itim müdürlü ü sa lık ekiplerince sa lık hizmetlerinin verilmesi yeterli de ildir (Ergüne ve Altunsaray, 1998).
- Kamuoyuna ta ımalı e itim sisteminin yararları tam olarak anlatılmamı ve ta ınan köy okulları bo -i e yaramaz halde kalmı tır (Tunkaya 1996: 22).
- Ö retmen, yönetici ve veliler, ta ıma sırasında velilerin endi eye kapıldıklarını belirtmi lerdir (Büyükkaragöz ve ahin, 1995: 49).

– Köy okullarının ta ımalı e itim kapsamına alınmasıyla okullar kapatılıp ö retmenlerin merkeze çekilmesiyle köylerde Türkiye Cumhuriyetini, aklı, bilimi, e itimi temsil eden kimse kalmamı tır. Köyler yarı cahil imamlara bırakılmı tır. Bu köylerde ba ka örgütler geli mi tir (Milliyet Gazetesi, 15.11.2003).

– Ta ımalı e itimdeki ö rencilerin toplumsal etkinliklere katılmaya yeterince istek göstermedikleri gözlenmi tir (Koçak, 2003).

– Ta ımalı e itimde verilen ö le yemekleri yetersiz ve kaliteden yoksundur.

2.2. İgili Ara tırmalar

Ta ımalı ilkö retime ili kin birçok ara tırma yapılmı ve olumlu-olumsuz yönleri üzerinde durulmu tur. Az nüfuslu da ınık yerle im birimlerinde ya ayan ilkö retim ça ındaki ö rencilerin, merkezi konumda olan ve olanakları daha iyi olan okullarda e itim-ö retim görmeleri olumlu bir uygulamadır.

Bu konuda yapılmı ara tırmalardan birkaçı a a ıda görülmektedir: Büyükkaragöz, (1994). “Ta ımalı lkö retim, Konya linde Bir Ara tırma isimli bir çalı ma gerçekte tirmi tir. Çalı mayla Konya linde uygulanmakta olan Ta ımalı lkö retimin Uygulaması çalı malarının durumu, nitelikleri ve sorunlarını tespit etmek ve çözümler getirmek amaçlanmı tır. Bilgi toplamak amacı ile 118 yönetici, 205 ö retmen ve 207 velinin görü ü alınmı tır. Bu ara tırmada ula ılan sonuçlar ve öneriler öyledir:

Sonuçlar

1. Ö retmen, yönetici ve veliler ta ımalı ilkö retim uygulamasının ö renci ba arısını artırdı ı konusunda olumlu bir görü e sahiptirler.

2. Ö retmen, yönetici ve velilerin hemen hemen tamamı, ta ınılan okullardaki ö retmenlerin yeterli deneyime sahip olduklarını ifade etmektedirler.

3. Ö retmen ve yöneticiler ta ınılan okullardaki derslik, i lik ve laboratuvarların yeterli olup olmadıklarına verdikleri cevaplarda olumsuzluk e ilimi göstermi lerdir. Bu sonuçtan da i lik derslik ve laboratuvarların ta ınılan okullara oranla olumlu ama genel standartlara göre olumsuz oldu u sonucu ortaya çıkmaktadır.

4. Ö retmen, yönetici ve veliler ta ıma esnasında endi eye kapıldıklarını ifade etmektedirler.

5. Velilerin okul yönetimi ve öğretmenleriyle birli i içerisinde olmadıkları; öğretmen, yönetici ve veliler tarafından belirtilmiştir.

6. Öğretmen ve yöneticiler ta nılan okulun araç-gereç yönünden ta nılan okullara oranla daha donanımlı bir özelli e sahip oldu unu ifade etmişlerdir.

7. Uygulamanın amacına ulaşması açısından il, ilçe ve okul yöneticilerinin önemli bir bölümünün sorumluluklarının bilincinde oldu u görülmü tür.

8. Öğretmen ve yöneticiler ta man öğrencilerin sınıf ve okulun kurallarına uymakta güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir.

9. Ta nmalı ilkö retimin uygulanmadı ı bölgelerde ta nmalı e itime bir talep oldu u yöneticiler tarafından belirtilmiştir.

10. Öğretmen ve yöneticiler ta nılan okulda öğrencilere ö le yeme i verilmesi gerekti ini yöneticiler ve velilerin ta nmalı e itim konusunda bilgilendirilmeleri gerekti ini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin bir kısmı ta nılan okulların ba ımsız ilkokul ve ortaokul olmaktan çok ilkö retim okulu olması gerekti ini ileri sürmüşlerdir.

Öneriler

1. Ta nmalı ilkö retimin ülke çapında verimli bir ekilde uygulanabilmesi için yasal düzenlemeler (tüzük, yönetmelik, yönerge ve genelgeler) düzenli bir ekilde yapılmalıdır.

2. Ta nılan okulların araç, gereç ve öğretmen eksisi süratle giderilmelidir.

3. Ta nılan öğrencilerin yeni ortama daha sağlıklı uyum sağlayabilmeleri için rehberli e yönelik önlemler artırılmalıdır.

4. Ta nmalı ilkö retim uygulamasının başarıya ulaşabilmesi için normal ö retim uygulayan ilkö retim okullarının süratle yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

5. Ta nılan öğrencilerin gittikleri okuldaki sosyal ve kültürel etkinliklerden daha çok yararlanabilmeleri için bu etkinliklerde ta nılan öğrencilere de görev verilmelidir.

6. Ta nıma yapılan araçların her türlü güvenlik ve trafik mevzuatına uygunlu u çok iyi bir ekilde denetlenmelidir.

7. Veliler ve yerel yöneticilerin ta nmalı ilkö retim hakkında daha çok bilgilendirilmeleri için gerekli önlemler alınmalıdır.

8. Öğrencilerin ta nındı ı okulların 15 kilometreden uzak olmamasına özen gösterilmelidir.

9. Devlet sadece ta nıma masrafları ile yetinmemeli, olanakları ölçüsünde öğrencinin kar ı kar ıya kaldı ı okul masraflarını da karşılamalıdır.

10. Özellikle kış aylarında yolların açık olması için gerekli tedbirler alınmalıdır. Taınan öğrencilerin öle yemeklerinden yararlanabilmesi için okullarda gerekli tedbirler alınmalıdır.

Karakütük tarafından 1996 yılında "Taınmalı İlköretim Uygulaması (Sincan İlçesi Örneği)" isimli bir yüksek lisans tezi hazırlanmıştır. Amacı, Ankara'nın Sincan İlçesindeki taınmalı ilköretim uygulamasını ve sorunlarını ortaya koymak ve çözüm önerileri geliştirmektir. Karşılaşılan sorunlarla ilgili sonuçları kısaca şöyledir: Öğle yemeği verilmemesi, yönetici, öğretmen ve velilerin görüşlerinin alınmaması, okulda bir rehber öğretmenin olmaması, yöre halkının taşıma araçlarına binmesi, yolların bozuk olması, çocukların ayakta gidip gelmesi, taınan ilkokulların ders araç-gereçlerinin merkezi okula devredilmemesidir.

Karakütük'ün araştırmasında, taınmalı ilköretim ile eğitim maliyetinin azaldığı saptanmıştır. Örneğin, 1994-1995 öğretim yılında yaklaşık 146.415.000 TL tasarruf edilmiştir. Taınmalı ilköretimin daha başarılı olarak sürdürülebilmesi için çalışmalar yapılması önerilmektedir: Taınmalı ilköretim uygulamasına geçilmeden önce bölgenin toplumsal, nüfus, ekonomik, ulaşım, coğrafi ve eğitim durumunu saptamaya yönelik araştırmalar yapılmalıdır. Devletçe öğle yemeği verilmeli, köy yolları onarılmalı, yaz-kış taınmaya elverişli durumda bulundurulmalı, okulda bir rehber öğretmen görevlendirilmeli, öğretmen eksikliği önceden tamamlanmalı, laboratuvar, kütüphane, derslik, onarım vb yetersizlikleri giderilmeli, uygulamaya başlanılmadan önce okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve velilerin görüşleri alınmalı, araçlara halkın binmesi önlenmelidir. Çocukların ayakta gidip-gelmemesi için yeterli büyüklükte araç görevlendirilmeli, öğrencilerin yanında bir öğretmen bulunmalıdır. Köyulları uygun olmayan yörelerde ve merkez okullarda bu uygulamaya başlanılmamalı, taınmalı ilköretim uygulaması sürdürülmelidir. Ulaşılan sonuçlar ve geliştirilen öneriler aşağıda görülmektedir:

Sonuçlar

1. Yönetici, öğretmen ve velilerin çoğunluğu taınmalı ilköretimin sekiz yıllık ilköretimin yaygınlaştırılmasında etkili olduğu görüşündedirler.
2. Yönetici, öğretmen ve velilerin görüşlerine göre, genelde kızlar ve yoksul aile çocukları eğitim olanağına kavuşmuşlardır.

3. Yönetici, öğretmen ve velilerin görüşlerine göre, öğrencilerin başarı düzeyleri yükselmiş, daha nitelikli öğretmenlere, yeterli sayıda derslik, laboratuvar ve eğitim alanına kavuşmuşlardır.

4. Yönetici, öğretmen ve velilerin görüşlerine göre, öğrenci sayısı artmış, birleştirilmiş, sınıf sayısı azalmıştır ve taşıma ücreti devletçe karşılanmaktadır.

5. Yönetici, öğretmen ve velilerin görüşlerine göre, taşımalı ilköğretim uygulaması ile eğitimin maliyeti azalmıştır.

6. Yöre halkının servis araçlarına binmeleri çocukların ayakta gidip-gelmelerine neden olmakta, yine yolların bozuk olması taşıma işini aksatmaktadır.

Öneriler

1. Taşımalı ilköğretim Uygulamasına geçilmeden önce bölgenin toplumsal nüfus, ekonomik, ulaşım, coğrafi ve eğitim durumunu saptamaya yönelik araştırmalar yapılmalı, taşımalı ilköğretim için en uygun merkez okul bu araştırmalar ile saptanmalıdır.

2. Taşımalı ilköğretimle gelen öğrencilerin okula uyumu konusunda, okulda bir rehber öğretmen görevlendirilmelidir.

3. Taşımalı ilköğretimin uygulandığı merkez okulda öğrencilere devletçe öğle yemeği verilmelidir.

4. Taşımalı ilköğretimin uygulanacağı merkez okulun öğretmen ekisi önceden tamamlanmalı, laboratuvar, kütüphane, derslik, onarı vb. yetersizlikleri giderilmeli, merkez okula bilgisayar, daktilo gibi araçlar alınmalıdır.

5. Öğrencileri taşıyan araçlara halkın binmesi önlenmelidir.

6. Kullanılan uygun olmayan yerlerde ve merkez okullarda bu uygulamaya başlanmamalıdır.

7. Taşımalı ilköğretim uygulamasına devam edilmelidir.

Altın Saray tarafından 1996 yılında "Taşımalı ilköğretim Uygulamasının Değerlendirilmesi (Balıkesir Örneği) isimli bir yüksek lisans tezi hazırlanmıştır. Anılan tezde, eğitim-öğretim açısından taşıyan öğrencilerin etkilenme durumu ve merkez olarak seçilen okulların uygulamaya yönelik yeterliliği, öğretmen, yönetici ve müfettiş görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmiştir. Balıkesir ilindeki 89 taşıma merkezi okuldan 30'u üzerinde çalışılmıştır. Balıkesir Milli Eğitim Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı'ndan edinilen bilgi ve belgeler ile ulaşılabilen kaynaklar değerlendirilmiştir. Ayrıca geliştirilen veri toplama aracı ile taşıma merkezi olan okullardaki sınıf

ö retmenleri, yöneticiler ve bu okulları denetleyen müfetti lerin uygulamaya ili kin görü leri alınmı tır.

Ta ımalı İkö retim Türkiye'nin co rafi yapısı, yerle im ve sosyo-ekonomik düzeyleri bakımından son derece önemli ve yararlı bir uygulamadır. Uygulama ile hem birle tirilmi sınıf uygulamasına son verilmekte, hem de e itime ayrılan kaynaklardan tasarruf sa lanmaktadır. Balıkesir ilinde Ta ımalı İkö retim Uygulaması kapsamı geni olup. Bu kapsama alınan ö renciler e itim-ö retim açısından olumlu etkilenmektedirler. Ancak ö renciler okul ihtiyaçlarını yeterince kar ılayamamaktadırlar. Ta ıma merkezi olan okullarla ta ınan ö renci velileri arasında yeterli diyalog kurulamamı tır. Ta ınan ö rencilere ve ö retmenlere etkili bir rehberlik hizmeti verilememektedir.

Ta ıma merkezi olan okulların sınıf ve okul kitaplıkları ile di er ders araç-gereçleri yeterli de ildir. İlik ve laboratuvar gereksinimi oldukça fazladır. Milli E itim Müdürlü ü ve valilikçe merkez okullarının fiziki durum, finansman ve personel durumu konusunda bir iyile tirme yoluna gidilmemi tir. Ta ınan ö renciler beslenme konusunda büyük güçlük çekmektedirler. Valilik ve Milli E itim Bakanlığı tarafından bu konuda hiçbir ö denek ayrılmadı ı gibi, bir ç aba da gözlenmemi tir. Ö rencileri ta ıyan araçların kapasite olarak yeterli olmadı ı, kı ın araçların yeterince ısınmadı ı araç sürücülerinin periyodik sa lık kontrollerinin yapılmadı ı ancak ö rencilerin zamanında ta ındı ı görülmektedir.

Ö rencileri ta ınan köylerin bütçelerinin % 10'u yönerge hükümlerine ra men ilgili ta ıma merkezlerine aktarılmamaktadır. Ta ıma merkezi olan okulların memur ve yardımcı hizmetli ihtiyaçları giderilememi tir. Milli E itim Bakanlığı tarafından hazırlanan Ta ımalı İkö retim Yönergesi hükümlerinin Bakanlık, Valilik ve Milli E itim Müdürlü ü tarafından çe itli nedenlere ba lı olarak yeterince hayata geçirilmedi i anla ılmaktadır.

Öneriler

1. Ta ımalı İkö retim Uygulamasında ta ınan ö rencilerin velileri ile okul- aile i birli inin daha kuvvetli bir biçimde olu turulabilmesi için okul yöneticileri gerekli olan planlamaları yapmalıdırlar. Bu i birli inin sa lanabilmesi için ve ö retmen ve yöneticilere ek ders verilmesi ve araç tahsisi konusunda düzenlemelere gidilmelidir.

2. Ta ınan ö rencilerin okul ihtiyaçlarının giderilebilmesi için yönergede belirlenen kaynaklar tahsis edilmelidir.

3. Ta ıma merkezlerinde ö retmen ve ö rencilere Rehberlik konusunda e itim almı müfetti ler tarafından etkili bir rehberlik hizmeti verilmelidir.

4. Ta ıma merkezlerinin e itim araçları ihtiyaı Ders Aletleri Yapım Merkezi ile i birli i yapılarak kar ılanmalıdır.

5. E itici etkinliklerin ö rencileri ta ınan yerle im birimlerinde de gösterilmesi için, ta ıma merkezlerine ek ödenek tahsis edilmelidir.

6. Ta ıma merkezlerinin bina ve donanım konularındaki büyük eksiklikleri uygulanabilir planlamalarda giderilmelidir.

7. Ta ıma hizmeti veren araçların sayıları arttırılmalı ve özellikle kı aylarında ısınmalarının sa lanması için denetimler sıkla tırılmalıdır.

8. Ta ınan ö renciler sa lık ve beslenme konularında çok önemli güçlüklerle kar ıla tıklarından, bu konulara yönelik yönerge hükümleri uygulanmalıdır.

9. Ta ımalı İkö retim Uygulaması yapan okullarda önemli bir finansman güçlü ü ya andı ndan, yönerge hükümlerindeki gelir getirici kaynaklar süratle harekete geçirilmelidir.

10. Ta ıma merkezlerinin kapasiteleri oranında memur ve yardımcı hizmetli gereksinimleri giderilmelidir.

11. Ta ımalı İkö retim Yönergesi hükümleri yeterince uygulanamadı ndan, Valilik ve Milli E itim Müdürlü ü tarafından daha iyi bir koordinasyon sa lanmalıdır.

12. Ta ımalı İkö retimin yaygınla tırılarak fırsat ve olanak e itli ini sa lamak için birle tirilmi sınıf uygulamasına son verilmelidir.

13. Uygulama 8 yıllık zorunlu e itime geçi için önemli bir basamak olarak görüldü ünden, ta ıma merkezleri 8 yıllık bütünlü ü sa layacak ilkö retim okullarına dönü türülmelidir.

14. Ta ınan ö rencilerin güvenli i için ta ıma hizmeti veren araç sürücülerinin sabıka ve ruh sa lı ı yönleri ara tırılmalıdır.

15. Engelli ö renciler için araçlar tasarlanmalıdır.

16. Ta ıma merkezleri çevre halkına sosyal ve ekonomik e itim hizmetlerini sunabilecek programlarla zenginle tirilmelidir.

17. Ta ıma kapsamına alınan ö renciler ile onların velileri ve ta ıma hizmetinde görev alan araç sürücülerinin uygulamaya ili kin görü lerinin tespiti için yeni ara tırmalar yapılmalıdır.

Küüksüleymano lu tarafından 2005 yılında “Ta ımalı E itim (Bursa ili Örne i)” isimli bir doktora tezi hazırlanmı tır. Bu ara tırmada son yıllarda Türkiye’de yaygınla an ta ımalı e itim ile ilgili olarak Bursa ilinde yürütölen uygulama,

uygulamada karılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri sunulmuştur. Araştırmada taımalı eğitim kapsamında yer alan taraflar ile görüşmeler yapılarak Bursa ilinde taımalı eğitimi ilgilendiren çeşitli nitel ve nicel veriler sunulmuştur. Araştırmanın sonunda elde edilen bulgulara göre taımalı eğitim ile ilgili çeşitli yorum ve önerilere yer verilmiştir.

Gelişmekte olan ülkemizde okulların oranını daha da yukarıya çekmek, her yöredeki çocuğa eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için taımalı eğitim çok iyi tasarlanmalı bir fırsattır. Türkiye gibi birbirinden çok farklı coğrafya ve iklim koşullarına sahip ve genellikle dağınık yerleşim düzenini seçmiş olan ülkelerde her yerleşim birimine okul açmaktansa onları bir araya toplayıp belli merkezlerde eğitim-öğretim vermenin çok daha etkili ve ekonomik bir yöntem olduğu velilere aktarılmalı ve veliler bu konuda ikna edilmelidir.

Kapatılan okulların ne şekilde değerlendirileceği acilen çözüme kavuşturulmalıdır. Kapatılan okulların araç-gereçleri merkezdeki okullara dağıtılıp paylaşılmalıdır. Bunun yanında binalarda köylünün gelişmesini sağlayacak halıcılık, el sanatları, okuma yazma gibi çeşitli faaliyetler Milli Eğitim Müdürlüklerinin koordinasyon ve gözetiminde açılabilir. Ayrıca binaların bir kısmı özel ahişlara satılarak hem maddi kazanç sağlanıp hem de binaların bakım onarım vs. külfeti devletin üzerinden alınabilir. Bu satışlardan elde edilen paraların bir kısmı ile köyün yol, su, elektrik gibi temel gereksinimleri giderilebilirken, diğer kısmı ile köy çocuklarının gittiği merkez okullarda kullanılabilir. Binaların satımı ve personelin başka bölgelere kaydırılması Milli Eğitim Bakanlığı örgüt yapısı da bir oranda küçülüp daraltılabilir. Gelişmekte olan ülkelerin en önemli hedeflerinden biri toplam nüfus içindeki ehirlenme oranını arttırabilmektir. Taımalı eğitim uygulamasının orta ve uzun vadedeki getirilerinden biride bu olacaktır. Çok kısa bir süre içinde tüm ehirlerde bu uygulamaya geçirilmeli ve uygulamanın kapsamı genişletilmelidir. Bu hem ehirlenme hem de okulların oranını arttırmak için çok önemlidir.

Özkan, (1997) "Taımalı İlköğretim Uygulamasında Sayısal Gelişmeler, Güçlükler ve Çözüm Önerileri, Çankırı İli Örneği" Yüksek Lisans Tezi olarak bir çalışmaya gerçekleştirmiştir. Bu araştırmada 1990-1991 öğretim yılından itibaren başlatılan Taımalı İlköğretim Uygulamasındaki sayısal gelişmeler, güçlükler ve çözüm önerilerinin tespiti amacıyla yapılmıştır. Ulaşılan sonuçlar ve geliştirilen öneriler aşağıda görülmektedir:

Sonuçlar

1. Ta ımalı ilkö retimde yıllar itibariyle ta ınan ö renciler arasında kız ö renciler hem sayısal hem de oransal olarak artı göstermektedir.

2. Ta ınan ö renciler sürekli olarak artmasına kar ın, bazı illerde uygulama yapılan okul ve ö renci sayılarında azalma görölmektedir.

3. Kar ıla ılan güçlüklerden bazıları:

- Merkez okulların fiziki mekan, ö retmen ve personel gereksinimleri,
- Ta ınan ö rencilerin ö le yeme i problemi,
- klım ve yol artlarının bozuk olmasından do an güçlükler,
- Trafik kazası tedirginlikleri,
- Ta ıma merkezi ve ta ınan okul ö rencileri arasındaki ba arı seviyesi farkları,
- Ta ımalı lkö retim Uygulaması için yapılan ta ıma ihalesine istenilen nitelik ve sayıda aracın katılmaması olarak sıralanmı tır.

4. Anketin uygulandı ı deneklerin güçlüklerin a ılması ile ilgili görü leri unlardır:

- Ta ıyıcı firma oförleri, ö rencilere, yöneticilere, ö retmenlere ve çevreye kar ı iyi davranı göstermeleri, sürücülük konusunda daha fazla bilgiye sahip olmaları için e itimden geçirilmelidir.
- Ta ınan ö rencilere düzenli ve daha iyi yemek verilmelidir.
- Ta ımalı ilkö retim uygulaması, yetkililerce daha sık denetim ve kontrol altına alınmalıdır.
- Ta ımalı ilkö retim yönergesi, günün ko ullarına göre yeniden gözden geçirilerek düzeltilmelidir.
- Ta ımalı ilkö retim uygulamasında çevre, di er kurum ve kurulu lardan destek alınmalıdır.

5. Aileler, ta ımalı ilkö retimden memnundur. Çocuklarının ba arı düzeyleri artmı tır ve ortaokula gitme olana ına kavu mu lardır.

Öneriler:

- Ta ımalı lkö retim Uygulamasının yaygınla tırılması gerekti i,
- Ta ıma merkez okulların seçiminde öncelikle fiziki kapasitesi yeterli okulların tercih edilmesini,
- Yıllık yatırım programlarında merkez okulların fiziki ihtiyaçlarına öncelik verilmesini,

4. Merkez okulların ö retmen, personel, araç-gereç ihtiyaçlarının kar ılanmasını,
5. Ta ımalı lkö retim kapsamında görevli personelin tamamına e itim verilmesini,
6. Ta ınan ö rencilerin ö le yeme i sorunlarının çözümlenmesini, bu sorun çözümlene kadar bu ö rencilerin ikili ö retim yapan okullara ta ınarak yemeklerini evde yemelerini,
7. Valiliklerce, ta ımalı uygulanan bölgelerdeki yolların sürekli açık tutulmasını,
8. ta ına ö rencilere uyum ve tamamlayıcı kurslar düzenlenmesini,
9. Ta ımalı ilkö retim yönergesinin yeniden düzenlenmesini ve yerel yönetimlere daha fazla yetki ve sorumluk verilmesini belirtmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde ara tırmanın modeli, ara tırmanın evreni ve örnekleme, ara tırmada kullanılan veri toplama araçları ve verilerin çizelge haline dönü türülmesi yararlanılan dokümanlar açıklanmı tır.

3.1. Ara tırmanın Modeli

Ara tırmada “tarama modeli (doküman analizi)” kullanılmı tır. Tarama modelleri, geçmi te ve halen var olan bir durumu var oldu u ekliyle betimlemeyi amaçlar. Ara tırmaya konu olan olay ya da nesne, kendi ko ulları içinde var oldu u gibi tanımlamaya çalı ılır. Onları herhangi bir ekilde de i tirme, etkileme çabası gösterilmez.

Honaz ilçesindeki ta ıma merkezi okullardaki ö rencilerin listesi, ta ıma ve yemek ihale belgeleri, okul yönetimlerinden ve ilçe milli e itim müdürlü ünden alınmı tır.

Ta ımalı e itim uygulaması ile ilgili ö renci, ö retmen, okul yöneticisi, veli ve muhtarlar ile görü ve önerilerini almak amacıyla görü meler yapılmı tır. Görü melerde ta ımalı e itimi yakından ilgilendiren yemek, refakatçi ö retmen ve servis, ula ım, ö rencilerin uyumu, ö rencilerin okula devamı, köy açısından ta ımalı e itim gibi konularda yarı yapılandırılmı sorular kullanılmı tır.

Ara tırmada yararlanılmak üzere konu alanı ile ilgili alan yazın incelenmi ve konu ile ilgili tez, kitap ve makaleler taranmı tır.

3.2. Evren ve Örneklem

Çalı manın evreni, Denizli ilidir. Honaz ilçesi rastgele seçilmı tir. Honaz ilçesindeki ta ıma kapsamına alınan 12 ve Baklan Çakırlar köyünün de Honaz ilçesi ta ıma kapsamında olması dolayısı ile 13 ta ınan köy okulu ve bu okulların ta ındı ı ta ıma merkezi konumundaki altı okul ara tırmanın örneklemini olu turmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Bu ara tırmada, Honaz İçesinde 2007-2008 ö retim yılından 2013-2014 ö retim yılına kadar olan yedi yıldaki ta ımalı e itim ile ilgili tüm belge ve bilgiler taranmı tır. Elde edilen veriler rapor ve çizelge haline getirilmi tir. Bu süreçte bazı okul yöneticileri ve bazı ö renci velileri ile görü me yapılmı tır. İ Milli E itim Müdürlü ü'nden ara tırma için izin alınmı tır. Ardından Honaz'daki okulların ve ilçe milli e itim müdürlü ü kayıtlarından belge ve bilgiler elde edilmi tir.

3.4. Verilerin Çözümlemesi

Derlenen veriler, çizelgeler halinde düzenlenerek betimsel olarak yorumlanmı tır. Verilerin kolay anla ılır bir dille tanımlanmasına dikkat edilmi tir. Bulgular açıklanmaya, ili kilendirilmeye ve anlamlandırılmaya çalı ılmı tır. Bulgular arasındaki neden-sonuç ili kileri açıklanmaya ve farklı olgular arasında kar ıla tırma yapılmaya çalı ılmı tır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde, toplanan verilerin çözümlemesi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Toplanan veriler çizelgeler halinde düzenlenmiş ve bu çizelgeler başlığında yorumlar yapılmıştır.

4.1. Taımalı İlköğretim Yönelik Bulgular

MEB Taımalı İlköğretim Yönetmeli gereğince 2000 yılında Honaz ilçesinde ilköğretim müfettişlerince öğrenci sayıları 30'un altında olan birleştirilmiş sınıflı okullar ile yerleşimi de uygun olan bölgelerde öğrencisi olan mahalleler tespit edilmiştir. Bu okulları taınabilecek ilköğretim merkezi ilköğretim okullarının tespiti de taınacak olan okulların mesafesi, taınma merkezi olacak okulların bina durumları incelenerek rapor haline getirilmiştir. Bu incelemeler sonucunda Honaz ilçesinde taımalı eğitim uygulanmasına müfettiş raporları doğrultusunda karar verilmiştir. Honaz ilçesi sınırları içinde bulunan taınma kapsamına alınan Emirazizli, Mentem ve Ovacık Köyleri okulları taınma merkezi olarak Adil Akan İlköğretim Okulu'na, Ağılda dere ve Yukarıda dere Köyleri Okulları taınma merkezi olarak Kaklık İlköğretim Okulu'na, Yokuşbaşı ve Sapaca köyleri okulları taınma merkezi olarak Kaklık Mehmet Eyüp Altun İlköğretim Okulu'na, Aydınlar Köyü Okulu taınma merkezi olarak Kızılyer Hüseyin Avni Ülker İlköğretim Okulu'na, Dereçiftlik Köyü Okulunun 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıf öğrencileri taınma merkezi olarak Kocaba İlköğretim Okulu'na olmak üzere dokuz köy okulu, taınma merkezi ilköğretim okulu olarak belirlenen beş okula taınması uygun bulunularak Taımalı Eğitim uygulanması Honaz' da başlanmıştır. 2010-2011 eğitim-öğretim yılında halkın talepleri doğrultusunda İlköğretim Müfettişlerince yapılan incelemeler ile taınmasına karar verilen Gürlek Tepe Mahallesi öğrencileri ve Baklan ilçesine bağlı Çakırlar Köyü Okulu taınma merkezi olarak Gürlek İlköğretim Okulu'na, Alikurt Köyü Okulu taınma merkezi olarak Kaklık ilköğretim Okulu'na ve Kızılyer Yukarı Mahalle öğrencileri taınma merkezi olarak Kızılyer Hüseyin Avni Ülker İlköğretim Okulu'na taınmak üzere taınma kapsamına alınmıştır. 2010-2011 eğitim-öğretim yılından itibaren Honaz ilçesinde Taımalı Eğitim uygulaması 11 taınan köy

okulu ve iki mahalle öğrencileri olmak üzere altı taıma merkezi ilkö retim okulu olarak eğitim öğretime devam edilmektedir.

4.2. Taımalı ilkö retim ile ilgili Sayısal Veriler

Honaz ilçesinde 2007-2013 öğretim yılları arasında taımalı ilkö retim kapsamındaki taıma merkezi okullar ve taınan okullar ve taınan öğrenci sayıları aşağıdaki çizelgelerde sunulmuştur.

Çizelge 4.2.1. Honaz İlçesi Taınan Köy Okulları ve Taıma Merkezi Okullar

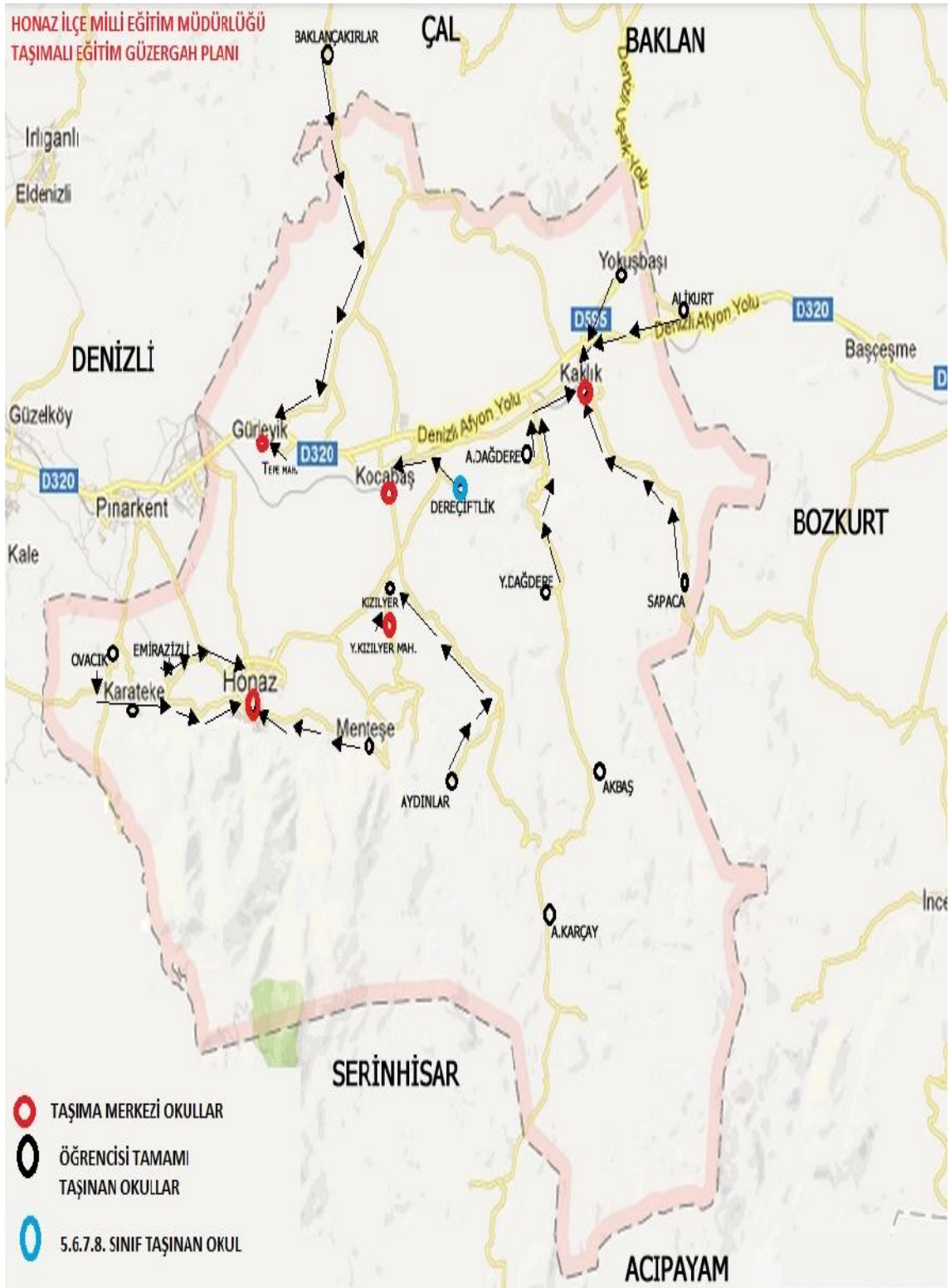
Sıra No	Taıma Merkezi Okul	Sıra No	Taınan Köy Okulu
1	Adil Akan ilkö retim Okulu	1	Emirazizli Köyü
		2	Menteşe Köyü
		3	Ovacık Köyü
2	Kaklık ilkö retim Okulu	4	Ağaçdağdere Köyü
		5	Yukarıdağdere Köyü
		6	Alikurt Köyü
3	Kaklık Mehmet Eyüp Altın ÖO	7	Yokuşbaşı Köyü
		8	Sapaca Köyü
4	Kızılyer Hüseyin Avni Ülker ÖO	9	Aydınlık Köyü
		10	Kızılyer Yukarı Mahalle
5	Kocabağ ilkö retim Okulu	11	Dereçiftlik Köyü
6	Gürlek ilkö retim Okulu	12	Gürlek Tepe Mahallesi
		13	Baklan Çakırlar Köyü

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.

Nisan 2012’de zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmış ve 4+4+4 modeline geçilmiştir. 4+4+4 modeli ile taımalı eğitim uygulamasında da bazı değişiklikler olmuştur. ilkö retim okulları, ilkokul ve ortaokul olarak ikiye ayrılmıştır. Bu ayrım sonucunda ile taıma merkezi okullar ve taınan okulların güzergahları da değişmiştir. Ayrıca 12 yıla çıkarılan zorunlu eğitimden dolayı lise bulunmayan yerleşim yerlerinin öğrencileri de lise bulunan merkezlere taınmaya başlamıştır.

Harita 4.2.1. Honaz'da Taşınmalı İlköğretim

Kaynak: Honaz İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü.

Çizelge 4.2.2. Honaz'da Ta ınan Ö renci Sayısı

Ö retim Yılı	Ö renci			Ta ınma Yapan Araç Sayısı
	Kız	Erkek	Toplam	
2006-07	178	223	401	18
2007-08	201	229	430	23
2008-09	204	215	419	23
2009-10	187	198	385	23
2010-11	344	329	673	43
2011-12	326	313	639	37
2012-13	320	341	661	41
Toplam	1.760	1.848	3.608	208

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlü ü.

Honaz ilçesinde 2006-2013 dönemini kapsayan yedi yılda 13 köyden altı ta ınma merkezi ilkö retim okuluna 208 servis aracı ile 3.608 ö renci ta ınmıştır. 2007-2010 yılları arasında dokuz köyden be ta ınma merkezi ilkö retim okuluna, 2010-2011 ö retim yılından itibaren Gürlek İlkö retim Okuluna, Baklan ilçesine ba lı Çakırlar Köyü ve Gürlek Tepe Mahallesi ö rencileri ta ınma kapsamına alınmıştır. Kaklık İlkö retim Okuluna, Alikurt Köyü ve Kızılyer Hüseyin Avni Özden İlkö retim Okuluna, Kızılyer Yukarı Mahallesi ta ınma kapsamına alınmıştır. Çizelge 3'ün 2010-2011 ö retim yılındaki artışların nedeni de bu ta ınma kapsamına alınan köy okulları olmaktadır.

Baklan ilçesine ba lı Çakırlar Köyü İlkö retim Okulu, Honaz ilçesine ba lı Gürlek İlkö retim Okuluna ta ınmaktadır. Ta ınmalı ilkö retimde, ula ımı en uygun ve maliyeti düşük olması için bazı okulların ba lı oldu u ilçeden ba ka bir ilçe ta ınma merkezi okuluna ta ınabildi i ve hatta bu durumun bazı durumlarda iller arasında oldu u bilinmektedir.

Çizelge 4.2.3. Ta ınma Merkezlerine Göre Ta ınan Ö renci Sayıları (Adil Akan ÖO)

Ö retim Yılı	Ta ınma Merkezi Okul	Ta ınmayan Ö renci	Ta ınan Köy Okulları	Ta ınan Ö renci	Toplam Ö renci
2006-07	Adil Akan ÖO	317	Emirazizli, Ovacık, Mentee	142	459
2007-08	Adil Akan ÖO	324	Emirazizli, Ovacık, Mentee	163	487
2008-09	Adil Akan ÖO	326	Emirazizli, Ovacık, Mentee	164	490
2009-10	Adil Akan ÖO	287	Emirazizli, Ovacık, Mentee	141	428
2010-11	Adil Akan ÖO	209	Emirazizli, Ovacık, Mentee	146	355
2011-12	Adil Akan ÖO	225	Emirazizli, Ovacık, Mentee	146	371
2012-13	Adil Akan ÖO	218	Emirazizli, Ovacık, Mentee	132	350

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlü ü.

2006-2007 Eğitim öğretim yılında Emirazizli, Ovacık ve Mentee köylerin ta ınmaya ba layan öğrenci sayıları ve ta ınma merkezi okulun ta ınmayan öğrenci sayıları incelendi inde 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009 eğitim öğretim yılları arası normal bir şekilde artış gösterirken 2009-2010 eğitim öğretim yılından itibaren öğrenci sayılarında düşüş gözlenmektedir. Düşüşün ta ınmayan öğrenci sayılarında daha fazla olduğu bunun nedeni olarak ise yakın bölgedeki Atatürk İlköğretim Okulunun binasının yenilenip daha çok öğrenci kapasitesine ulaşması ile Honaz Milli Eğitim Müdürlü ü'nün yıllık tespit edilen okulların öğrenci alacağı bölgelerin tespitinde yapılan değişikliklerdir. Ta ınan öğrenci sayılarında azalma ve artmalar olsa da yıllara göre birbirine yakın sayılarda olduğu gözlenmiştir.

Çizelge 4.2.4. Ta ıma Merkezlerine Göre Ta ınan Ö renci Sayıları (Kaklık ÖO)

Ö retim Yılı	Ta ıma Merkezi Okul	Ta ınmayan Ö renci	Ta ınan Köy Okulları	Ta ınan Ö renci	Toplam Ö renci
2006-07	Kaklık ÖO	467	A a ıda dere, Yukarıda dere	105	572
2007-08	Kaklık ÖO	518	A a ıda dere, Yukarıda dere	109	627
2008-09	Kaklık ÖO	585	A a ıda dere, Yukarıda dere	105	690
2009-10	Kaklık ÖO	633	A a ıda dere, Yukarıda dere	100	733
2010-11	Kaklık ÖO	623	A a ıda dere, Alikurt, Yukarıda dere	206	829
2011-12	Kaklık ÖO	636	A a ıda dere, Alikurt, Yukarıda dere	193	829
2012-13	Kaklık ÖO	643	A a ıda dere, Alikurt, Yukarıda dere	193	836

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlü ü.

2006-2007 Eğitim öğretim yılında A a ıda dere ve Yukarıda dere Köyleri öğrencileri yapılan planlamalar doğrultusunda Kaklık İlköğretim Okuluna taşınmaya başlanmıştır. Ta ıma merkezi olan okulun taşınmayan öğrenci sayılarına bakıldığında her yıl artışı göstererek bu bölgede eğitim öğretim ça ına giren öğrenci sayılarının yıllara göre artışı gösterdiği gözlenmektedir. Ta ınan öğrenci sayılarında ise 2010-2011 Eğitim öğretim yılında Alikurt Köyü öğrencilerinin taşınma kapsamına alınması ile bir artışın olduğu görülmekte olup, bu artışta yeni taşınmaya başlayan öğrencilerden kaynaklandığı bellidir. Bu durumda A a ıda dere, Yukarıda dere ve son planlama ile taşınma kapsamına alınan Alikurt köyleri öğrenci sayılarına bir artış olmazken Kaklık İlköğretim Okulunun taşınmayan öğrenci sayısında % 38’lik artış olduğu ve okulun öğrenci sayısındaki artışın Kaklık Kasabasının öğrenci sayılarında olduğu gözlemlenmektedir.

Çizelge 4.2.5. Ta ınma Merkezlerine Göre Ta ınan Ö renci Sayıları (Kaklık EA ÖÖ)

Ö retim Yılı	Ta ınma Merkezi Okul	Ta ınmayan Ö renci	Ta ınan Köy Okulları	Ta ınan Ö renci	Toplam Ö renci
2006-07	Kaklık ehit E.A. ÖÖ	153	Yoku ba ı ve Sapaca	72	225
2007-08	Kaklık ehit E.A. ÖÖ	165	Yoku ba ı ve Sapaca	75	240
2008-09	Kaklık ehit E.A. ÖÖ	175	Yoku ba ı ve Sapaca	77	252
2009-10	Kaklık ehit E.A. ÖÖ	192	Yoku ba ı ve Sapaca	63	255
2010-11	Kaklık ehit E.A. ÖÖ	192	Yoku ba ı ve Sapaca	62	255
2011-12	Kaklık ehit E.A. ÖÖ	184	Yoku ba ı ve Sapaca	70	254
2012-13	Kaklık ehit E.A. ÖÖ	189	Yoku ba ı ve Sapaca	54	243

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlü ü.

2006-2007 eğitim-ö retim yılında Yoku ba ı ve Sapaca Köyleri öğrencileri yapılan planlamalar doğrultusunda Kaklık ehit Eyüp Altun İlkö retim Okuluna ta ınmaya başlanmıştır. Ta ınma merkezi konumundaki okulun öğrenci sayıları incelendiğinde yıllar içinde küçük artışlar ve son yıllara da biraz azalma olmuş yedi yıllık artış ise % 23 olduğu gözlenmiştir. Bunun yanında ta ınan öğrenci sayılarında ilk üç yıl küçük artışlar olurken sonraki yıllarda düşüş görülmektedir. Ta ınmanın başarıları 2006-2007 yılından 2012-2013 eğitim ö retim yılı arasında % 25'lik bir düşüş tespit edilmiştir.

Çizelge 4.2.6. Ta ınma Merkezlerine Göre Ta ınan Ö renci Sayıları (Kızılyer HAÖ ÖO)

Ö retim Yılı	Ta ınma Merkezi Okul	Ta ınmayan Ö renci	Ta ınan Köy Okulları	Ta ınan Ö renci	Toplam Ö renci
2006-07	Kızılyer HAÖ ÖO	103	Aydınlar	49	152
2007-08	Kızılyer HAÖ ÖO	116	Aydınlar	42	158
2008-09	Kızılyer HAÖ ÖO	127	Aydınlar	37	164
2009-10	Kızılyer HAÖ ÖO	141	Aydınlar	20	161
2010-11	Kızılyer HAÖ ÖO	102	Aydınlar, Kızılyer Yukarı Mah.	54	156
2011-12	Kızılyer HAÖ ÖO	116	Aydınlar, Kızılyer Yukarı Mah.	54	170
2012-13	Kızılyer HAÖ ÖO	113	Aydınlar, Kızılyer Yukarı Mah.	54	167

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlü ü.

2006-2007 Eğitim öğretim yılında Aydınlar Köyü öğrencileri yapılan planlamalar doğrultusunda Kızılyer Hüseyin Avni Özden İlköğretim Okuluna taşınmaya başlanmıştır. 2006-2007 den 2009-2010 eğitim öğretim yılına kadar taşınma merkezi okulun taşınmayan öğrenci sayısında % 39 oranında bir artış gözlenirken, 2010-2011 eğitim öğretim yılındaki öğrenci sayısındaki azalmanın nedeni Kızılyer Yukarı Mahalle öğrencilerinin taşınma kapsamına alınmasıdır. Kızılyer Yukarı Mahalle öğrencileri taşınmalı öğrenci sayılarına ilave edilmiştir. Taşınan öğrencilerde ise Aydınlar Köyü öğrenci sayısında belirgin bir şekilde azalma olmuştur. Bu azalma dört yılda %60 oranlarındadır. 2010-2011 yılındaki artış ise Kızılyer Yukarı Mahalle öğrencilerinin taşınmaya başlanması ile olmuştur ve bu yıldan sonra taşınan öğrenci sayısı sabit kalmıştır gözlenmiştir.

Çizelge 4.2.7. Ta ınma Merkezlerine Göre Ta ınan Ö renci Sayıları (Kocaba ÖO)

Ö retim Yılı	Ta ınma Merkezi Okul	Ta ınmayan Ö renci	Ta ınan Köy Okulları	Ta ınan Ö renci	Toplam Ö renci
2006-07	Kocaba ÖO	218	Dereçiftlik Köyü	33	251
2007-08	Kocaba ÖO	283	Dereçiftlik Köyü	41	324
2008-09	Kocaba ÖO	222	Dereçiftlik Köyü	36	258
2009-10	Kocaba ÖO	229	Dereçiftlik Köyü	33	262
2010-11	Kocaba ÖO	236	Dereçiftlik Köyü	41	277
2011-12	Kocaba ÖO	293	Dereçiftlik Köyü	41	334
2012-13	Kocaba ÖO	292	Dereçiftlik Köyü	42	334

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlü ü.

2006-2007 Eğitim öğretim yılında Dereçiftlik Köyü 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri yapılan planlama ile Kocaba İlköğretim Okuluna ta ınmaya başlamıştır. Kocaba ilköğretim Okulunun ta ınmayan öğrencilerindeki yıllara göre artma ve azalmanın Kocaba Kasabası halkının eğitim öğretime ikinci planda tutan yaşam kültürü olarak göçer yayan halk olmasının etkisi olduğunu düşünülmektedir. Çünkü bazı yıllarda öğrenci sayılarının yükselip, bir sonraki yılda düşüş göstermesinin sebebi olarak gösterilebilir. Ta ınma kapsamındaki Dereçiftlik Köyü öğrencilerinde ise yıllara göre normal bir artış olduğunu gözlenmiştir.

Çizelge 4.2.8. Ta ınma Merkezlerine Göre Ta ınan Ö renci Sayıları (Gürlek ÖO)

Ö retim Yılı	Ta ınma Merkezi Okul	Ta ınmayan Ö renci	Ta ınan Köy Okulları	Ta ınan Ö renci	Toplam Ö renci
2006-07					
2007-08					
2008-09					
2009-10					
2010-11	Gürlek ÖO	91	Çakırlar, Gürlek Tepe Mah.	164	255
2011-12	Gürlek ÖO	89	Çakırlar, Gürlek Tepe Mah.	164	253
2012-13	Gürlek ÖO	92	Çakırlar, Gürlek Tepe Mah.	172	264

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlü ü.

2010-2011 Eğitim öğretim yılındaki yapılan planlama ile Honaz İlçesinde Taımalı Eğitim Kapsamı geni lemi tir. Bu geni leme ile taıma kapsamına alınan Baklan İlçesi Çakırlar köyü ve Gürlek Tepe Mahallesi öğrencileri Gürlek İlköğretim Okuluna taınmaya başlandı. Taınan ve taınmayan öğrenci sayılarında yıllar bazında önemli bir de işiklik gözlenmemektedir.

Çizelge 3.1-2-3-4-5 ve 6 dan da anlaşılabildiği gibi taıma merkezine alınan köy veya mahalle okulları öğrenci sayıları incelendiğinde okul açmaya elverişli olmadığı, açılmasa dahi birinci kademede (1-5. sınıflar) öğrenci sayılarının çok az olacağı veya birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılması zorunluluğuna uğruşturacağı, ikinci kademede(6-8. Sınıflar) birçok branş öğretmenin norm kadro uygulaması nedeniyle bu okullara atamasının yapılamayacağından dolayı öğrenciler birçok dersi branş öğretmeninden alamayacağı bir gerçektir. Ayrıca küçük okulların eğitim öğretim araç gereçleri, eğitim olanakları konusunda yetersiz olduğundan, taıma kapsamına alınan öğrencilerin her türlü olanakları daha iyi olan merkezi okullarda eğitim ve öğretim görmeleri daha uygun olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.2.9. Honaz İlçesi Taıma ve Yemek Maliyetleri

Öğretim Yılı	Toplam Taınan Öğrenci Sayısı	Taıma Maliyeti	Yemek Maliyeti
2006-07	401	110.017	125.301
2007-08	430	161.244	163.239
2008-09	419	187.157	142.354
2009-10	385	173.648	136.877
2010-11	673	258.857	184.548
2011-12	639	327.438	197.938
2012-13	661	410.934	206.672
Toplam		1.629.295	1.156.929

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.

2006-2013 yılları arasında Honaz İlçesinde taıma kapsamında olan 3608 öğrenci taınmış bu öğrencilerin toplam taıma maliyeti 1.629.295 TL olduğu ve yemek maliyetinin 1.156.929 TL olduğu alınan verilerden çıkartılmıştır. Toplam maliyet 2.786.224 TL olmuştur.

Çizelge 4.2.10. Honaz İlçesi Ö renci Ba ına Dü en Yıllık Ta ıma ve Yemek Maliyetleri

Ö retim Yılı	Toplam Ta ınan Ö renci Sayısı	Ta ıma Maliyeti	Yemek Maliyeti	Toplam Maliyet
2006-07	401	274	312	587
2007-08	430	375	380	755
2008-09	419	467	340	806
2009-10	385	451	356	807
2010-11	673	385	274	659
2011-12	639	512	310	822
2012-13	661	622	313	934

Kaynak: Honaz İlçe Milli Eğitim Müdürlü ü.

Çizelge 5'te ta ıma kapsamındaki ö rencilerin yıllara göre ta ıma ve yemek maliyetleri her yıla ait olarak hesaplanmıştır.

2006-2007 Eğitim öğretim yılında 401 öğrenci ile başlanan Honaz İlçesi Ta ımalı eğitim uygulaması, 2010-2011 eğitim öğretim yılında ta ıma kapsamına alınan köy okulları ile mahalle öğrencileri ile belirgin bir şekilde artış göstermiştir. Ta ıma maliyetleri öğrenci başına hesaplanmıştır yıllar içinde genellikle düzenli bir artış gösterdiği tespit edilmektedir. Yemek maliyetlerinde ise yıllar bazındaki dönemlik göstermektedir. Bunun sebebi ise yemek tedarikçisi kuruluşların kendi aralarındaki rekabet ve yıllar içinde yemek tedarikçisi kuruluşların sayılarındaki artış olabileceği düşünülmektedir. Öğrenci başına ödenen yıllık yemek ve ta ıma maliyeti ise 2010-2011 eğitim öğretim yılı haricinde yıllık düzenli bir şekilde artış görülmektedir. 2010-2011 eğitim öğretim yılında ise ta ıma kapsamına yeni yerleşim birimlerinin katılmasından dolayı ihalelere giren ta ımacı veya yemek tedarik eden kuruluşların ihalelerde uygun fiyat vermesinden dolayı gerçekleşmiş olduğu düşünülmüştür.

4.3. İlçe Genelinde Ta ıma ile İlgili Ya anan Sorunlar

Bu araştırmada Honaz İlçesine bağlı ta ıma kapsamında bulunan köy ve mahalle öğrencileri, ta ınan öğrencilerin velileri, ta ıma merkezi konumundaki okulların yönetici ve öğretmenleri ve Honaz İlçesi Milli Eğitim Müdürlü ü yöneticileri ile

yapılan görümler sonucunda aşağıda belirtilen sorunlar tespit edilmiştir. Honaz ilçesinde temel eğitimde karşılaşılan sorunlar üç bölümde ele alınmıştır.

4.3.1. Taşınan Köy (Mahalle) Okulları Açısından

– Bu köy ya da mahallelerde mevcut durumda bulunan boşaltılan okul binalarının harabeye dönüp atıl durumda kalmaları.

– Taşınan merkezlerine giden öğrencilerin velilerinin okul-veli ilişkisi bakımından zayıf olması.

– Taşınan öğrencilerin uzaklık bakımından günlük yolculuk nedeni ile yorgunluk yaşamaları.

– Taşınan kapsamındaki öğrencilere verilen öğle yemeğinin kalitesinin düşük olması.

– Kış aylarında servis araçlarını beklerken, öğrencilerin ümitsizliği.

– Servis araçlarını kaçırmaları sonucunda başarılı olamayan çoğu yerde öğle derslerinden yoksun kalınması.

– Temel eğitim velilerinin taşınan merkezi okullardan uzak olmaları.

– Taşınan kapsamındaki köylerdeki insanların ulusal bayramlardan uzak kalmaları ve bu havayı yaşayamamaları.

4.3.2. Taşınan Merkezi Okullar Açısından

– Öğrenci velilerine ulaşma zorluklarının yaşanması.

– Öğrencilerin gün içerisinde yaşadıkları bir saatlik sorununda velilerin zamanında okula gelememeleri.

– Taşınan servis zamanı dışında taahhütli çalışmalarda (yetiştirme kursu, ders dışı eksersiz vb) bu öğrencilerden ve öğrencilerin yararlanamaması.

– Herhangi bir nedenle taşınan araçlarının geliş ve dönüşlerindeki aksaklıklar yaşandığında, öğrencileri kontrol etmenin zorluğu.

– Taşınan öğrencilere verilen öğle yemeği için uygun koşullarda yemekhanenin bulunmaması.

- Yemek temin eden firmaların ihale ko ullarına uymamaları.
- Yeme in zamanında okullara ula maması.
- Yemeklerin so umu olması.
- Yemek servis ya da da ıtımını yapacak personel olmaması.
- Servis araçlarının arızalanmaları ya da herhangi bir nedenle ba ka araçlarla ta ıma yapılmasında okul yönetimini zor durumda kalması.

4.3.3. İçe Milli E itim Müdürlükleri Açısından

- Ta ıma ihalelerinde tespit edilen rayiç fiyatların gerçe i yansıtmaması.
- Bazı köyler için ta ıma ihalelerine katılım olmaması.
- Ta ıma ihalesi ko ullarını yerine getirecek özellikte servis araçlarının bazı yerle im birimlerinde bulunmaması.
- hale ko ullarına göre tek yönlü ta ıma ücreti hesaplamasından dolayı servis aracı sorunu ya anması.
- Araçlarda rehber personel bulundurma zorunlulu u kaldırılmasından dolayı ö renci kontrolünün zorlukları.
- Servis araç oförlerinin yeterince e itimli olmamaları.
- Servis araçları veya oförlerin herhangi bir eksikli inde verilebilecek cezaların caydırıcılıktan uzak olması.
- Yıl içinde servis araçları veya oförlerin eksikliklerinden dolayı ö renci ta ıma i inin iptali yapılırsa hemen yeni ta ıma yapacak araç bulunmaması ve bu ta ıma i i için ihale sürecinin uzun olması.

BE NC BÖLÜM

TARTI MA ve ÖNER LER

Bu bölümde, ara tırmada ula ılan sonuçların tartı ılması ve bu tartı ma paralelinde geli tirilen öneriler yer almaktadır.

5.1. Tartı ma

Türkiye’de okulla ma oranını artırmak ve her yöredeki ö rencilere fırsat e itli i sa lamak için ta ımalı ilkö retim, çok iyi bir planlama örne idir. Farklı co rafya ve iklim ko ullarına sahip ve da ınık bir yerle im düzenine sahip olan Türkiye’de her köye okul açmak, ekonomik de de ildir, verimli de de ildir. Ö rencileri belli merkez köylerde-kasabalarda toplayıp e itim vermek, çok daha etkili ve ekonomiktir (Tuzcu 2014, 149).

– Honaz ilçesinde ta ımalı e itimde ta ıma merkezi olarak 6 merkezi ilkö retim okuluna 13 köyden ta ıma yapılmaktadır.

– Ovacık Köyü ve Emirazizli Köyü ö rencileri, Honaz lçe merkezinde bulunan Adil Akan İlkö retim Okuluna ta ınmaktadır. Oysa bu köyler, Karateke köyüne daha yakındır ve ula ımları daha kolaydır. Bu köylerdeki ö rencilerin Karateke Köyündeki ilkö retim okuluna ta ınmaları daha uygun olacaktır.

– Yedi yıllık dönemde Honaz ilçesindeki ö rencileri ta ıma i i, toplam 208 adet servis aracı ile yapılmı tır.

– Ta ıma ve yemek maliyetleri, genel olarak normal artı göstermektedir. Bazı yıllardaki düzensiz artı lar, ö renci sayılarındaki artı lardan-azalı lardan ve ihale yarasındaki yakla ık maliyet hesaplamasının üst ve alt sınırlarına göre ihalelere katılan servis firmalarının azalı ından-artı ından kaynaklanmaktadır.

– Honaz lçesinde ta ımalı e itim için devletçe ö denen ücretler bulunmu , yıllar bazında ö renci ba ına ö denen yemek ve ta ıma maliyetleri hesaplanmı ve ortaya çıkartılmı tır.

– Ta ımalı E itim kapsamında ta ınan köy okulu ö rencilerinin ta ıma kapsamında olmayan ö renci velilerine göre ö rencisini takip, ö retmenler ve okul yöneticileri ile irtibatlarının az oldu u görülmü tür. Bu velilerin okullarda kutlaması

yapılan önemli günler veya Ulusal Bayram törenlerine katılmadıkları veya çok az katılımın olduğu görülmüştür.

– Taıma kapsamına alınan köy okul binalarının zamanla bakımsızlıktan yıkılmaya yüz tuttuğu ve atıl bir vaziyette olduğu tespit edilmiştir.

– Örencileri taıma kapsamında olan köylerin köy yollarının bakımı, kış aylarında açık bulundurulmasının sağlanması. Taıma yapılan köylerden taıma servis araçlarına öğrenci dışında veli veya yolcu alınabilirdiği görülmüştür.

– Taımalı uygulamasında öğrenci taınması ve verilen öle yemeklerinde her ne kadar aksaklıklar yaşansa da taıma uygulamasına devam edilmesi.

– Taıma ihalelerine katılan taımacıların araçlarının bazılarının taıma yönetmeliğinde istenilen şartlarda olmaması veya yeterli sayıda ihaleye katılımın olmaması ihaleyi yapanlar tarafından sıkıntı oluşturmaktadır.

Yapılan araştırmada taımalı eğitimcilerinin taıma merkezi okullardan uzak olmaları, öğrenci velilerine ulaşma zorluklarının yaşanması sonuçlarına ulaşılmıştır. Taınan öğrenci velilerine ulaşma zorluklarının yaşanması sonuçlarına varılmıştır. Taınan öğrenci velilerinin okul yönetimleri ve öğretmenlerle işbirliği içerisinde olmadığı, öğretmen, yönetici ve veliler tarafından belirtilmiştir Büyükkaragöz (1994). Taıma merkezi olan okullarla taınan öğrenci velileri arasında yeterli diyalog kurulamamıştır Altunsaray (1996). Büyükkaragöz ve Altunsaray'ın araştırmalarında da taımalı öğrenci velilerinin taıma merkezi okullardan uzak yerleşim yerlerinde ikamet etmelerinden dolayı öğrencilerini taınmayan öğrenci velileri kadar ilgi göstermedikleri veya gösteremedikleri her iki araştırmada da ortaya konulmakta olup, bu araştırma ile de benzerlik göstermektedir.

Honaz ilçesinde 2010-2011 eğitim yılında veli istek ve talepleri ile Baklan ilçesine Bağlı Çakırlar köyü Okulu, Gürlek Tepe Mahallesi öğrencileri ve Kızıyer Yukarı Mahalle öğrencileri taıma kapsamına alınmıştır. Taımalı ilköğretimin uygulandığı bölgelerde taımalı eğitime bir talep olduğu yöneticiler tarafından belirtilmiştir Büyükkaragöz (1994). Yapılan araştırmada da mevcut taınan köy okullarına yeni köy okulları veya mahalle öğrencilerinin dahil edilmesi Büyükkaragöz'ün araştırması ile benzer sonuçlara ulaşıldığını göstermektedir.

Bu araştırmada taınan öğrencilerin taıma servis zamanı dışında taınan sosyal, kültürel veya farklı çalışmalarından yararlanamadığı belirtilmiştir. Taınan öğrencilerin gittikleri okuldaki sosyal ve kültürel faaliyetlerden daha çok faydalanabilmeleri için bu

faaliyetlerde ta ınan ö rencilere de görev verilmelidir Büyükkaragöz (1994). Büyükkaragöz'ün ara tırmasında ta ınan ö rencilere sosyal, kültürel veya etkinlikler de görev verilmedi i gibi belirtilmesine kar ılık bu ara tırmada servis saatlerinin ders bitiminde olmasından dolayı ta ınan ö rencilerin bu tür etkinliklere katılmalarına ta ıma sisteminin izin vermedi i görülmü tür.

Yapılan görü melerde servis araçlarına bazı durumlarda ö renci velisi veya ba ka ki ilerin yolcu olarak alındı ı bu durumun ta ımalı ö rencilerin ayakta kalmalarına sebep oldu u ö renilmi tir. Ayrıca ta ıma yapılan köy yollarının bakımlarının yapılması ve özellikle kı ın kar ya ı ı olan bölgelerde açık tutulmaları gerekmektedir. Yöre halkının servis araçlarına binmeleri çocukların ayakta gidip gelmelerine neden olmakta, yine yolların bozuk olması ta ıma i ini aksatmaktadır Karakütük (1996). Ara tırmada belirtilen ö renci servislerine yolcu alınması ve yolların bozuk bakımlı olması Karakütük'ün ara tırması ile benzerlik göstermektedir.

Ara tırmada ta ıma kapsamına alınan köylerdeki okul binalarının atıl vaziyette kaldı ı, tespit edilmi tir. Kapatılan okulların ne ekilde de erlendirilece i acilen çözüme kavu turulmalıdır. Kapatılan okulların araç gereçleri merkezi okullara da ıtılıp payla tırılmalıdır. Bunun yanında binalarda köylünün geli mesini sa layacak halıcılık, el sanatları, okuma yazma gibi çe itli faaliyetler Milli E itim Müdürlüklerinin koordinasyonu ve gözetiminde açılabilir Küçüksüleymano lu (2005). Her iki ara tırmada da ta ıma kapsamına alınıp bo altılan köy okul binalarının zamanla yıprandı ı, bakımlarının yapılmadı ı ve harabe bir vaziyette oldu u tespit edilmi tir. Bu binaların farklı bir ekilde de erlendirilmesi gerekti i görü ünde benzerlik göstermektedir.

Ta ımalı e itim uygulamasında ö renci ta ıma i ini yapmak için ihalelere katılan ta ımacıların araçlarında ta ıma yönetmeliklerindeki ko ullara uygun olmayan araçların olması, bazı durumlarda ihaleyi verecek ta ımacı bulmakta zorlandı ı görülmü tür. Ta ımalı lkö retim uygulaması için yapılan ta ıma ihalesine istenilen nitelik ve sayıda aracın katılmaması Özkan (1997). Her iki ara tırmada ta ıma i ini yapacak ta ımacıların araçlarının bazı zamanlarda yönetmeliklere göre eksiklikler bulundu u, hatta ihalelere katılımın yeterli olmadı ı bu durumda ihale verilmesi sürecinde sıkıntılar ya andı ı ifade edilmi tir.

5.2. Öneriler

– Taımalı ilkö retimin Türkiye genelinde başarıyla sürdürülebilmesi için kaymakam, ilçe milli eğitim müdürlüğü yöneticileri, muhtarlar, okul yöneticileri, öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşleri alınmalıdır. Taımalı ilkö retimin maliyet ve yararı ortaya konulmalıdır. Eğer normal ilkö retime göre maliyeti daha az ve yararları daha çoksa, ülke geneline daha hızlı yaygınlaştırılmalıdır.

– Öğretmen veli iletişimini sağlamak için sadece veli toplantıları değil farklı iletişim kanalları denenmelidir. Her dönem en az bir kez olmak koşuluyla öğretmenlerin taımalı öğrencilerin buldukları köylere giderek öğrenci velileri ile yüz-yüze görüşmeleri ve öğrencilerin yaşadıkları problemleri öğrenilmelidir.

– Kapatılan okulların ne şekilde değerlendirileceği belirlenmelidir. Kapatılan okulların araç-gereçleri merkezdeki okullara dağıtılıp paylaşılmalıdır. Bunun yanında binalarda köylünün gelişmesini sağlayacak halıcılık, el sanatları, okuma-yazma gibi kültürel etkinlikler, milli eğitim müdürlüklerinin koordinasyon ve gözetiminde açılabilir. Ayrıca binaların bir kısmı kiraya alınarak hem parasal kazanç sağlanır, hem de binaların bakım-onarım vb masrafları devletin üzerinden alınır. Bu satışlardan elde edilen paraların bir kısmı köyün yol, su, elektrik gibi temel gereksinimleri giderilebilirken, diğer kısmı köy çocuklarının gittiği merkez okullarda kullanılabilir.

– Her köye-kasabaya bir okul açmaktansa, öğrenciler merkezi konumdaki ve ulaşımı kolay olan köylere-kasabalara toplanmalı, böylece daha nitelikli eğitim almaları sağlanmalıdır. Bu konuda veliler de bilgilendirilmelidir.

– Taıma işini yapacak olan araç sürücüleri seçilirken eğitim durumlarına bakılarak seçim yapılmalıdır. Sorumlu, deneyimli ve davranışlarıyla öğrencilere örnek olabilecek kişiler tercih edilmelidir. Öğrenciler açısından araç sürücüsünün önemi ve etkisi, onlarla beraber olduğu zaman dilimi düşünüldüğünde, azımsanamayacak derecededir. Sürücünün davranışları, hareketleri ve kişiliği öğrencide kalıcı izler bırakmaktadır.

– Taıma işini yapacak araç sürücüleri, kursa alınarak öğrenci taşıma sorumluluğu konusunda bilinçlendirilmelidir. Ayrıca araç sürücüleri öğrenci taşımacılığı ile ilgili çok yönlü bilgilendirilmelidir. Bu bilgilendirme ilk yardım, acil durumlara müdahale, çocuk psikolojisi gibi alanları içermelidir.

– Yolların ta ıma için daha uygun hale getirilmeli, yol bakım-onarım çalı malarının düzenli olarak zamanında yapılmadır. Özellikle kı aylarında yolların sürekli açık tutulması sa lanmalıdır.

– Ta ıma i ini yapan araç sürücüleri ile ta ıma ihalesini alan ki ilerin- irketlerin uyacakları kurallar ve gösterecekleri davranı lara ili kin ö retim yılı ba nda ve gerekli görüldü ünde e itime alınmalıdır.

– Ta ıma merkezi okullarda hijyen ko ullarını ta ıyan, yeterli havalandırılması olan ve güne ı ı ı alan yemekhaneler olu turulmalıdır. Bu yemekhanelerde yemek da ıtımı ve yemek sonrası temizlik ve düzenin sa lanması için mutlaka personel bulundurulmalıdır.

– Ta ınan köy okullarında ulusal bayramların kutlanamaması nedeniyle, bu köylerde ulusal bayram havasının ya anması ve ya atılması için ö renci velileri merkez okuldaki bayram törenlerine davet edilmelidir.

– Ta ımalı uygulamasında her ne kadar aksaklık ve zorluklarla kar ıla ılsa da ö rencilerin daha donanımlı, olanakları daha geni okullarda e itim görmeleri açısından bu uygulama sürdürülmelidir.

Ara tırmacılar çin Öneriler

– Ta ımalı ilkö retimin ö renci ba arısına etkisi ile ilgili ara tırmalar yapılabilir.

– Ta ımalı ilkö retimin Türkiye genelinde ve her ilde maliyetini ve yararlarını ortaya koymaya yönelik ara tırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Altunsaray, A. (1996), *Ta imalı İköretim Uygulamasının Değerlendirilmesi (Balıkesir Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Başaran, E. (1974). *Türkiye'nin Zorunlu Öğrenim Sorunları ve Çözüm Yolları*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi.
- Büyükkaragöz, S. ve Şahin, H. (1995). *Ta imalı İköretim Uygulamaları*. Eğitim ve Bilim, 19 (16): 38-45.
- Ergüne, Y. ve Altunsaray, A. (1998) *Ta imalı Eğitim Uygulamasının Değerlendirilmesi*. Tekin Yayın, Ankara.
- Erpolat, M. E. (1991). *Ta imalı İköretim Uygulaması*. Çağdaş Eğitim. Sayı: 166.
- Karakütük, M. (1996), *Ta imalı İköretim Uygulaması (Sincan İlçesi Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kavak, Y. (1997). *Dünyada ve Türkiye'de İköretim*. Ankara. PegemA Yayıncılık.
- Kaymak, T. (2014). *İlkokul ve Ortaokullarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Velilerinin Ta imalı Eğitime İlişkin Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Küçüközlü, A. (2001), *Ta imalı İköretim Uygulamasına İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum
- Küçüksüleymanoğlu, R. (2006). *Ta imalı Eğitim* (Bursa ili örneği). İköretim Online, 5 (2): 16-23.
- Özkan, N. (1997). *Ta imalı İköretim Uygulamasında Sayısal Gelişmeler Güçlükler ve Çözüm Önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (2001), 2002 Yılı Baştında Milli Eğitim, Ankara: MEB Yayını.
- (2005), "Ta imalı İköretim Uygulamaları". <http://meb.gov.tr/iogm.gov.tr>, (9.2.2010).
- (2011), Milli Eğitim istatistikleri, Örgün Eğitim 2010-2011. Ankara: MEB Yayını.
- (2014), İköretim Kurumları Yönetmeliği. Ankara.
- Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği (28.08.2007 – 26627 sayılı RG).

----- Ta ımalı İlkö retim Yönetmeli i (15.04.2000 – 24021 sayılı RG).

Yangın, E. (1991). *Ta ımalı İlkö retim Uygulaması*. Milli E itim Dergisi, Sayı: 107.

Tekı ık, H. H. (1968). *Birle tirilmi Köy Okullarında E itim-Ö retim*. Ankara: Tekı ık Matbaası.

Tunçkaya, S. (1996). *Ta ımalı E itim Sistemi Üzerine*, Ça da E itim, 223, 21-22.

Tuzcu, G. (2014), *E itim Planlaması*, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

Varı , F. (1987). *E itime Giri* . Eski ehir: AÖF Yayınları.

Yalçın, K. S. (2006), *Yerle ik ve Ta ımalı E itim Yapan Okullardaki Ö rencilerin Toplumsalla masında Beden E itimi ve Sporun Önemi*. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

Özgeçmi

Kişisel Bilgiler	
Adı	Adem
Soyadı	AKYOL
Doğum Yeri ve Tarihi	Tavas - 1 Eylül 1969
Uyruğu	T.C.
İletişim Adresi ve Telefonu	Adalet Mah. Orhangazi Cad. Büyükkonak Sitesi No:19 Merkezefendi/ DENİZLİ . 0536 899 99 55
Eğitim	
İlkokul	Büyükkonak İlkokulu / Nikfer-Tavas
Ortaöğretim	Büyükkonak Ortaokulu / Nikfer Tavas
Lise	Anafartalar Lisesi / Denizli
Yükseköğretim (Lisans)	Trakya Üniversitesi, Edirne Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği.
Yükseköğretim (Yüksek Lisans)	----
Yabancı Dil	
Yabancı dil adı –SINAV ADI –Sınavın Yapıldığı ay ve yıl	----
Yıl(lar)	(Varsa)Mesleki Deneyim
09/03/1994-20/09/1994	Afyonkarahisar / Dinar Yıprak İlkokulu. Sınıf Öğretmenliği
03/10/1994-16/12/1996	Denizli / Çivril Çıtak İlkokulu. Sınıf Öğretmenliği
23/12/1996-16/06/2003	Denizli / Merkez Irlıganlı İlköğretim Okulu. Sınıf Öğretmenliği.
16/06/2003-26/03/2010	Denizli / Merkez Irlıganlı İlköğretim Okulu. Müdür Yrd. Müdür Vekili
27/07/2009-20/09/1994	Denizli / Merkez Toki İlköğretim Okulu. Müdür Yardımcısı.
30/03/2010-25/01/2012	Denizli / Merkez Musa Hatice Çelikkol İlköğretim Okulu. Müdür Yrd. Müdür Vekili.
26/01/2012 -	Denizli / Honaz Necati Fikriye Dalaman İlköğretim Okulu. Müdür